

Iz Ljutomera. (Naši konji) imenujejo se zadnji čas ljutomerski angleži, po staremu imenu pa veržejski konji. Ti so posebno in edino pleme bržčas v celi Avstriji. Odlikuje se po svoji lepi obliki. Konji imajo dolgo nategnjen život (truplo), tenek vrat, malo, drobno glavo, visoke, tenke noge in nekaj prijaznega v svojem pogledu, v obče lično postavo, ktera posebno vsakega tujca zanima. Vendar pa se jim zmiraj in zmiraj oponaša, da imajo slabe noge, kar je največja napaka pri konjih. Vzrok tote napake pa je raznoteren. Najprvle leži to že v krvi sami. Naše konjsko pleme je že od narode nekoliko prenežno; drugič je krma, ktera ima malo trdnih tvarin v sebi, t. j. namreč takšnih, iz katerih se napravljajo kosti pri mlademu živinčetu; potlej pa je ne prava vzreja in vežbanje. Razun totih treh pglavitnih napak se sem ter tje še nahajajo druge, v posameznih slučajih ležeče. Glede na to nastane vprašanje, bode li mogoče ovim trem pglavitnim napakam v okom priti? Pameten konjerejec bode gotovo premišljeval, kaj bi bilo ugodno, v tem ali onem slučaji storiti. Zoper prvo naravno napako zamore vsak pameten konjerejec delovati, da krv plemena ukrepča s tem, da porabi za svojo kobilo krepkega močnega žrebca, zoper drugo napako naj deluje s tem, da polaga svojim konjem, posebno žrebetom, pri katerih se kosti in udje začinjajo razvijati, takšne krme, ki ima dovolj trdnih tvarin v sebi, namreč zrnja, ne pa deteljice, od katere dobi žrebe velik trebuh pa slabe kosti, in zadnjič mora se mlado živinče na prostem dovolj gibati in se preganjati; tukaj so na pravem mestu ogradi za žrebeta, ker pašnikov več ni.

(Dalje prih.)

Iz Žavca. (Hmeljarsko društvo) so za Savinjsko dolino osnovali. Tega nam je bilo treba; kajti pri nas ne rodijo vinogradi vinske kapljice, ki bi posestnikom pomagala do posebnih dohodkov. Moramo tedaj misliti na druge rastline, za katere bi se dalo kaj toliko krvavo potrebnih denarjev dobiti. In takšna rastlina je hmelj, kterege kupujejo pivovarji, da kuhajo pir ali pivo. Prvi, ki je pri nas ljudi na to opozoril pa tudi z dobrim zgledom drugim pot kazal, sme se imenovati preuzviš. knez Salm plem. Reifferscheid, grajščak v Novem-Celji. Ta je uže po svojem oskrbniku g. Bilger-ji, dal 2 orala zasaditi s hmeljem. Uspeh je bil dober. Vsled tega začela sta tudi Žavska tržana g. J. Hausenbichler in g. Jož. Žigan hmelnikov si prirejati. V gornji Savinjski dolini širili so pridelovanje hmelja gg. Karol plem. Haupt, baron Warsberg plem. Backenstein, grof Sermagg in grof Wurmbbrand v Novem kloštru. Hmeljarstva začeli so se kmalu tudi drugi posestnik poprijemati, to pa ne samo v Savinjskeji, ampak tudi v Šalskeji dolini. Naš hmelj ni slab, na velikem hmeljskem trgu v Nürnbergu bil je pohvaljen in pivovarji ga kaj radi kupujejo. Da bi hmeljarstvo se res ukrepilo, osnoval je g. plem. Haupt, ki slovi radi zaslug za naše konjerejstvo po vsej deželi, posebno

„Južnoštajersko hmeljarsko društvo“, vsled pogovora z večimi moževi v Žavci dne 27. novembra 1880. Slavno c. k. namestništvo je društvena pravila potrdilo in 23. januarja 1881 je bil prvi zbor novega društva, kojemu je kmetijska družba štajerska naklonila 200 gld. podpore. V soboto dne 21. maja sklicuje načelnik društva g. plem. Haupt občni zbor, ki bo obhajan v Žavci. Vsi, ki se za velevažno reč zanimajo, so uljudno povabljeni! Vrlima pospeševateljema našega gospodarstva g. knezu Salmu in g. Hauptu pa kličemo živahno: Živijo!

Iz Središča. (Protiv zakotnemu dohtarju) pravice (?) je se vendar enkrat začelo postopati. C. kr. sodnija njegovo delovanje preiskuje, naj bi le vsi, kateri so pred sodnijo pozvani, resnično povedali, koliko so L. J. morali za to plačati, da njim je on pravico (?) delal. Poprek L. J. nima nobene pravice, koga v kaki tožbi zastopati, še menje pa za to denarjev ali kaj druga zahtevati. Za to so učeni dohtarji, pa ne šleve in lenuhi, ki niti pisati, brati ne znajo, temuč le na stroške drugih ljudi dobro živijo namesto da bi kakor drugi poštenjaki marljivo delali in se v to ne vtikali, česar ne razumejo. Obžalovanja vredni so pač vsi tisti, ki pri lastni svoji dobri pameti in poštenem imenu si takega neveščega človeka pri svojih pravadah na pomoč jemljejo.

Iz Celja. (Posojilnica.) Prve dni meseca aprila je ta denarni zavod začel svoje delovanje. Do konca aprila se je vzelo in vplačalo 35 opravljenih deležev po 10 fl. in pa 59 glavnih deležev po 100 fl., na ktere se je vplačalo 5150 fl. Na obresti se je naložilo 400 fl. Na posodo je dala zadruha 24 društenikom 3821 fl. Uplivni možje po celjskem okraji naj prigovarjajo ljudem, da svoj denar v posojilnici naložijo na obresti. Kajti le na tak način bo posojilnica tudi v stanu, zopet izposojevati tistim, ki denarja iščejo in če sicer poštene in zanesljive poroke imajo. Usojamo si, opozoriti slavno občinstvo na sledeče: Posojilnica plačuje po 5 fl. od sto kot obresti na denar, ki se v njej hranjuje. Vsled § 39 celjske posojilnice imajo osebe, ktere so pri njej shraniti dale več ko 300 fl., pravico, da smejo dva uda za nadzorništvo izvoliti (Nadzorništvo šteje 6 udov). Po teh svojih nadzornikih se tedaj lahko prepričajo vsaki čas, kaj in kako ravna posojilnica z denarji, ktere so njej v shrambo izročili.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf bil je s princesinjo Štefanijo poročen v dvorni cerkvi sv. Augustina od kardinala Schwarzenberga. Ko sta si visoka zaročenca nateknila prstane, zadoneli so vsi zvonovi dunajski in zagromele puške in topovi. Po dokoučanem „Te Deum“ podali so se cesar,

cesarica, cesarjevič in cesarjevična v cesarski dvor, kder jo bil sijajen obed pripravljen. Izmed gostov omenimo, da so bili navzoči: angleški princ Waleški, nemškega cesarjeviča sin princ Wilhelm in brat belgijskega kralja. Cesar so o tej priliki za dijake tehnikarje ustanovili 22 štipendij, kojih vsaka na leto vrže 300 fl. v zlatu; pomilostili so 331 obsojencev in odlikovali mnogo zaslužnih mož: minister Dunajevski prejel je red železne krone I. vrste, a naš slovenski oča, blagi gospod dr. Janez Bleiweis, red železne krone III. vrste s plemstvom. Ta cesarska odlika je ne samo velezaslužnega domoljuba razveselila, ampak ves slovenski rod se čuti odlikovan in počeščen. Bog ohrani cesarja, Bog živi še mnoga leta očeta Slovencev, vsaj nekaj milših časov Slovincem se je učakal! — Razni zavodi in gospodje so čestili cesarjevičevo poroko z dobrodejnimi ustanovami, milodari itd. Štajerska hranilnica je darovala 80.000 fl. da se ustanovi zavod za slepce. — Državni zbor je v zadnjem seji obravnaval šolske potroške. Poslanci Zehetmajer in Oberndorfer so se pritožili, zakaj čedalje več Judov katoliškeje deci nastavljajo za učitelje in zakaj se neporedni učitelji ostreje ne kaznujejo, slovenski poslanec dr. Tonkli je grajal, zakaj se v gimnazijah, realkah in v Mariborskem pripravnišči celó nič ni zgodilo za Slovence. Tukaj se oglasi dr. Schmiederer in pravi: Slovinci naj bodo zadovoljni, da samo 2 učitelja nič ne umeta slovenski. G. dr. Vošnjak ga je hipoma pobil dokazavši, da ume samo 1 profesor slovenski, drugi pa vsi skupaj ali celo nič ali toliko, kakor nič in da se podučuje vseskozi nemški, čeravno imajo prihodnji učitelji iz tega pripravnišča slovensko deco podučevati slovenski. G. minister je vsem govornikom obljubil nekaj storiti pa kedaj, tega ni rekel. — Hrvatski ban prevzame vladu v krajini kot kraljevski komisar. — V obrambo Szegedina proti povodnji potrošili so 450.000 fl. Mesta Turosz, št. Marton in Faad ste pogoreli. — Trgovska nagodba Avstrije s Srbijo je dognana z Nemčijo pa še ne.

Vnanje države. Bismark se močno jezi, ker mu nemški državni zbor vse nasvete o novih davkih podira. Mesto Kiel hočejo v velikansko trdnjavo spremeniti, ki bo stala 30 milijonov. — Ruski car je sklenil število vojakov zmanjšati, da bodo tudi dače manjše. — Rumunski kralj se da 22. maja kronati s krono narejeno iz jekla turške kanone pred Plevno zaplenjene. — Bolgarski knez hoče kneževanje odložiti, ker mu baje bolgarski poslanci preveč preglavice delajo. — Turki in Grki se pogajajo zaradi nove meje; tepeni Albani se zopet zbirajo in hočejo mahnoti nad Derviš-pašo. — Sv. oče Leon XIII. je v Petrograd odposlal posebnega poslanika čestitat ruskemu carju. — Francozi so še samo 12 ur daleč od Tunisa; novine poročajo, da se Francozi baje grozovitno obnašajo. — V Irlandiji so zopet več grajščakov ubili.

Za poduk in kratek čas.

Veliki teden na Dunaji.

V. Na dvoru se najpoprej vrši slovesno vstajenje ob štirih popoldne. Cesar in cesarica in vse spremstvo v polnej gali ali v praznični obleki zberejo se v notranji dvorni kapelici. Mimogrede še o tem kraji nekoliko črtic. Kapela je zidana v gotiškem slogu. Ob zidu na desnici in levici so na presno naslikani apostoli. Strop kinčajo angelci, ki molijo okrog velikega križa. Z vrha visi ogromen kristalen luster. Okoli po stenah na okrog najdeš še 6 zlatih svečnikov, na vsakem po 12 sveč. Na evangeljski strani bili so pripravljene sedeži za Nju veličanstvi nadvojvode in cesarjeviča. Na epistolski pa sedeži za ostale velikaše. Visoko na altarji stalo je sv. rešno Telo, zavito v snežnobelo, kakor iz zraka tenko spleteno svilo. Spodej pod altarno mizo v pozlačenem sarkofogu počival je Zveličar, česčen in moljen od dveh ljubkih angelcev. Nagrobni napis se je lesketal v velicah, zlatih črkah: „Absorpta est mors in victoria. (I. Cor. 15, 54). Požrla se je smrt v zmagi“. Stene pri altarji bile so zakrite z rudečo po drugod pa s črno svilo. Lučič je gorelo brez števila. Pri grobu se je vsako uro spremenila straža, ki je obstojala iz duhovnika, dveh gardistov z dolgima sulicama, več častnikov od ogrske arcier-garde, dveh kamornikov in mnogo drugih velikašev. Obiskovalci so morali po drugej strani prihajati in po drugej odhajati ter se nedolgo pred grobom muditi, ker bi prevelika stiska in tesnoba postajala. V soboto ob 4 pričela se je slovesna procesija na čast Gospodovemu vstajenju. Naprej so stopali peveci s 4 trompetarji in 2 bobnarjema; za njimi bogoslovec od sv. Štefana s križem in duhovniki Avgustinskega zavoda, potem družina, ministri, nadvojvodi, cesarjevič Rudolf, prelat dr. Meier s svetim rešnim Telom pod krasnim nebom med mnogobrojno asistenco, naposled Nju Veličanstvi pod baldahinom z debelimi svečami v roci. Vrsto je sklepalo mnogoštevilno spremstvo. Iz kapelice se je vila procesija čez več stopnic na tako imenovano Francevo dvorišče — Franzenshof — kder je stala v paradi vsa carska straža v sila lepi, dragoceni obleki, in pa vojaštvo Dunajske garnizone, vsi oficirji in vsi generali. Ko se prikaže sv. rešno Telo, prezentirajo vojaki, zapojó trobente in trompete general marš, in v tem veličastnem trenutku te je obletela neka skrivno-prijetna groza. Še le na prostem se je razvila in pokazala vsa krosota in lepota te velikosobotne procesije. Okoli na okrog je glava pri glavi, ki strmeče gleda dolgo črto v zlato in škrlat oblečenih spremljevalcev Najsvetejšega. Med vednim petjem, zvonjenjem, godenjem in trobentanjem prispeli smo po tako zvanih poslaniških stopnicah — Botschafterstiegen — v večjo dvorno kapelo, ktere zidovi so bili prepeti z rudeče-svilnatimi zagrinjali, tla pa so po-